

ТРЕТЯ НЕДІЛЯ ВЕЛИКОГО ПОСТУ

Соціально-релігійний контекст сьогоднішнього Євангелія є важливим для розуміння його послання.

Ісус проходить через територію єретиків. Так вважали євреї про самарян, а самаряни про євреїв. Це давня історія ненависті, злоби, зневаги, конфліктів через релігію. Одні й інші вважали, що їхній бог найкращий, а їхній храм, свята гора, вода і джерела – найкращі. Подія відбувається в Самарії. Релігійний єврей мав уникати будь-якого контакту з самарянами, які були не тільки нечистими, але й єретиками, і найменше, що можна було зробити, – це просити їх про їжу чи питво.

Втомлений дорогою, Ісус залишає Єрусалим, прямує до Галілеї і проходить через Самарію, місце, якого уникали благочестиві євреї. Тому учні дивуються. Ісус, людина, єврей, і, якщо хочемо, Бог, «просить» у грішної жінки. Ми вже знаємо, що Ісус просить її, щоб дати їй набагато більше.

Ісус не випадково проходить тим шляхом. Він сам обрав шлях, яким мав пройти. Він відчуває втому, але більше від безглузких релігійних суперечок, ніж від дороги. Він просить у жінки води. Він приходить, щоб просити, а не пропонувати. Існує недовіра, хоча Ісус прийшов, щоб запропонувати самарянам новий дух, живу воду, нове поклоніння, справжнього Бога. Вода з колодязя була закрита, а колодязь був глибоким: це символізує іудаїзм і самаритянство. Це критика релігій, які так наполегливо дотримуються своїх речей, традицій, звичаїв і правил. Обом релігіям бракувало живої води, вони не мали Духа і справжнього поклоніння. Ми бачимо, як Ісус слухає скарги самарянки на євреїв. Але Ісус не представляє євреїв, хоча його і плутають з одним із них. Ісус просить, щоб дати; запитує, щоб відповісти; відчуває спрагу, щоб запропонувати себе як живу воду. Ісус спраглий спраги самарянки, спраги любові, істини, свободи серця.

З цією динамікою контрасту Ісус пропонує нову релігію і нове поклоніння: поклоніння в Дусі і правді. Святий Дух відкриє, яке поклоніння має сенс: пізнати справжнього Бога, поклонятися Йому як Отцю і жити в братерстві.

Але євреї та самаряни не поклоняються саме Богу як Отцю, а богу, якого вони самі створили на свій лад і за своїм зразком, богу, який виправдовує їхню ненависть і злобу, богу, якого вони кидають на інших, щоб почуватися добрими.

Ця євангельська розповідь ставить перед нами багато викликів. Просити, щоб дати, пропонувати в ім'я живого Бога щастя і справжнє життя – це властиво «релігії» Христа. Розповідь показує нам Ісуса, який у цьому випадку не є простим євреєм, а втіленим Богом, який розмовляє і веде діалог з жінкою, яка відкриває щось нове, що походить від Бога.

І тоді все змінюється. Відкидаються минулі історії, правила, упередження, які сковують серце і ув'язнюють душу релігійних людей. І це дає можливість справді відкрити Бога як Отця, який оновлює і зцілює серце.

Просімо за заступництвом Діви Марії і святого Йосипа, щоб Святий Дух дарував нам це глибоке внутрішнє навернення, справжню свободу дітей Божих.